

Op 17 september jl. (en in aanvulling op 5 oktober jl.) heeft de CU-fractie vragen gesteld over het bomenbeheer in West Betuwe.

Vraag 1 – Hoe krijgen wij inzicht in de jaarlijkse evaluatie?

Voor dat ingegaan kan worden op de evaluatie is het goed te weten hoe de werkzaamheden eruit zien. Hiervoor is een raadsinformatienota opgesteld die aan de raad is toegestuurd en voor de raad van 26 oktober is geagendeerd. Momenteel worden de plannen uit het beheerplan voorbereid, uitgewerkt, naverkend, en geïnventariseerd. Zo wordt duidelijk wat op straatniveau gedaan moet worden en inzichtelijk wat de impact is in de openbare ruimte. Na deze voorbereiding kan ook de prioriteit worden bepaald wat er de komende 4 jaar uitgevoerd moet worden en waar.

De omvorming van het bomen beheer bestaat uit 4 onderdelen:

1. Het toepassen van ander beheer

Dit houdt in dat beheermaatregelen (onderhoud) aangepast worden zodat het beheer efficiënter is. En voorbeeld hiervan is het niet langer scheren van bomen maar deze vrijuit te laten groeien. En bolvormen die op tal van plaatsen stelselmatig worden geknot, vrij uit laten groeien als daar voldoende ruimte voor is. Dit betreft het beheer van in totaal circa 620 bomen. Bij een deel van de bomen is dit andere beheer medio 2021 al ingezet.

2. Het dunnen van boomstructuren (lanen en/of groepen)

Er zijn tal van laanstructuren waar bomen zijn geplant op afstanden waarbij de kronen in elkaar groeien terwijl de bomen hun eindfase nog niet bereikt hebben. In dergelijke gevallen geeft een dunning (om en om verwijderen van de bomen) de bomen meer ruimte waardoor een duurzamere laanstructuur ontstaat met behoud van het (laan)beeld. Deze maatregel kan worden uitgevoerd bij in totaal circa 4.650 bomen en richt zich met name op het buitengebied.

3. Het vervangen van bomen

Veel bomen (voornamelijk populieren en wilgen in het buitengebied) zijn aan het einde van hun levenscyclus waardoor de beheerkosten hoger zijn meer veiligheidsrisico's zijn. Het verwijderen van deze bomen is niet te voorkomen. Door deze bomen te vervangen door duurzamere soorten en terug te planten op een goede/ruimere afstand wordt een wezenlijke bijdrage geleverd aan het verduurzamen van het bomenbestand en een efficiënter bomenbeheer.

Daarnaast zijn er bomen die onderhoudsintensief zijn terwijl er ruimte is voor vrij uitgroeïende bomen. Voorbeelden hiervan zijn meerdere bolvormen in een relatief grote openbare ruimte. Het vervangen van meerdere kleine bomen door bomen van een grotere categorie draagt hier bij aan meer kwaliteit en lagere beheerkosten.

Het betreft hier in totaal circa 5.450 bomen waarvan circa 75% (circa 4.100 bomen) wordt herplant.

4. Het verwijderen van bomen

Er zijn situaties/locaties waar bomen zijn geplant terwijl er eigenlijk onvoldoende ruimte (bovengronds en/of ondergronds) beschikbaar is. Hierdoor groeien de bomen slecht en zijn ze minder gezond. In dergelijke gevallen is het verwijderen van deze bomen aan de orde, zonder dat er nieuwe bomen voor terugkomen. Het betreft hier in totaal circa 500 bomen.

Na het eerste jaar van de uitvoering vindt een evaluatie plaats. Maar ook tijdens de uitvoering kan worden bijgestuurd. Voor de mate van invloed door bewoners worden, voor de start van de uitvoering (najaar 2021) spelregels opgesteld. Als er grote wijzigingen zijn dan heeft dit financiële consequenties waardoor besparingen niet worden behaald.

Vraag 2 – Kunnen we het rooien van gezonde loofbomen, die al wat ouder zijn, voorkomen?

Ja, dat kan. Maar als er veel afgeweken wordt van het voorgestelde plan wordt heeft dit financiële consequenties waardoor de besparing de komende 4 jaar niet wordt gehaald.

Vraag 3 – Gaan we eventueel bomen herplanten als er gerooid moet worden, en op welke plaats.

Ja, zie antwoord 1.3: vervangen van bomen.

Vraag 4 – Er zijn landelijk veel initiatieven voor de extra aanplant van bomen, ook door onze provincie. Hoe maken we daar in positieve zin gebruik van?

Er zijn geen provinciale initiatieven voor extra aanplant van bomen waar gebruik van gemaakt wordt. (m.u.v. de DPRA gelden, deze worden ingezet voor duurzaamheid en biodiversiteit op het groengebied bij wegreconstructies e.d.).

Vraag 5 – Kan er een openbaar informatiemoment verzorgd worden voor raad en inwoners, waarin het beleid m.b.t. het bomenbeheerplan uitgelegd wordt aan de hand van de actuele stand van zaken? Onze fractie zal dit in het presidium van 20 sept doen.

De communicatie over het bomen beleid en de in de komende 4 jaar uit te voeren werkzaamheden is in voorbereiding en staat gepland voor najaar/eind 2021. Pas na deze communicatie wordt gestart met de uitvoering. Op 1 locatie zijn de werkzaamheden naar voren gehaald ten opzichte van de algemene communicatie. De dunning (om en om verwijderen) van 15 bomen aan de Repelsestraat te Neerijnen is naar voren gehaald om, in verband met de wegreconstructie, werk met werk te kunnen maken. De inwoners zijn hier, vooruitlopend op de algemene communicatie per brief over geïnformeerd. Na reactie en gesprekken met een aantal bewoners is de dunning hiervan tot nader orde uitgesteld.

Vraag 6 – In de informatienota Toelichting Bomenbeheer wordt gesproken over het dunnen, vervangen en verwijderen van bomen. Daaruit blijkt dat grote aantallen bomen gekapt worden en er geen herplant voor is. Respectievelijk 4650 + 1350 + 500 bomen. Veel van deze bomen zijn gezond en hebben vanwege hun leeftijd een grote waarde voor onze leefomgeving. De vraag is of wij eigenlijk wel van deze bomen af willen. Daarom deze aanvullende vraag: wat zijn de kosten als we er met elkaar voor kiezen om de gezonde bomen die op de nominatie staan gekapt te worden, wel laten staan en onderhouden. Zieke bomen en populieren op leeftijd buiten beschouwing gelaten.

Naar aanleiding van bovengenoemde vragen hieronder per genoemde groep bomen de beantwoording.

Dunning: 4650 bomen, deze categorie bestaat voor een deel uit populieren en wilgen (200 bomen) die redelijk dicht op elkaar geplant zijn. Het is beter deze te dunnen zodat de bomen die blijven beter uit kunnen groeien. De kronen worden groter zodat de laanstructuur in stand blijft maar dat wordt bereikt met minder bomen.

Een ander deel bestaat uit duurzamere soorten zoals essen (2275 st), eiken (1209 st) esdoorns (425 st) en diverse andere soorten (741 st).

Op basis van de boomveiligheidscontrole is de conditie van de bomen als volgt beoordeeld:
575 van de te dunnen bomen hebben een toekomstverwachting van 1 tot 5 jaar en moeten dus binnen 5 jaar vervangen worden.
3005 van de te dunnen bomen hebben een toekomstverwachting van 5 tot 15 jaar.
1070 van de te dunnen bomen hebben een toekomstverwachting van meer dan 15 jaar.

Binnen de categorie te dunnen bomen moeten op basis van de boomveiligheidscontrole 575 bomen binnen 5 jaar verwijderd worden.

Als niet wordt overgegaan om tot het dunnen van de overige 4075 vitale bomen, is een structureel budget nodig van € 87.938. $(4650 - 575 = 4075 \text{ bomen} \times € 21,58 = € 87.938 \text{ (structureel)})$

Van de **categorie te vervangen** bomen (5400 bomen) is er vanuit gegaan dat 75 % wordt terug geplant. De andere 25 % (**1350 bomen**) kunnen niet terug geplant worden i.v.m.

- de ligging van kabels en leidingen,
- het hanteren van een grotere plantafstand. (omdat de huidige bomen te dicht op elkaar stonden),
- grotere plantafstanden i.v.m. keur Waterschap,
- bermen te smal (ontstaan door verbreding van de weg),
- Op deze locatie bomen niet gewenst/passend zijn.
- Er nu dubbele rijen staan en dit weinig toegevoegde waarde heeft. Hiervoor is gekozen om 1 rij terug te planten.

Herplant is op deze locaties niet mogelijk. Als toch tot herplant van deze aantallen overgegaan moet worden, moeten hiervoor andere locaties worden gezocht. Dit kunnen nieuwe locaties zijn, maar ook locaties waar bijvoorbeeld in het bosplantsoen bomen geplant kunnen worden.

500 bomen zijn zwak, ziek, groeien slecht omdat ze op locaties staan waar de boom geen/weinig toekomst heeft. Geen geschikte locatie voor een boom, slechte ondergrondse groeiomstandigheden (die ook niet te verbeteren zijn). Het advies is om van deze bomen afscheid te nemen en geen bomen terug te planten op deze locatie.

Algemeen

Voor het gehele bomenbeheer geldt dat, als het onderhoud in een meerjarencyclus (cyclisch beheer) is gebracht en het achterstallige onderhoud is weggewerkt het onderhoud goedkoper kan worden. Bij het cyclische beheer worden de bomen alleen gesnoeid als dat op basis van de boomveiligheidscontrole noodzakelijk is (theoretisch betekent dit dat circa 60% van de bomen daadwerkelijk gesnoeid moet worden). De mogelijke werkelijke besparing hiervan zal de komende jaren moeten blijken.